

Wójt Gminy Kruklanki

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Kruklanki w roku szkolnym 2018/2019

*(art. 264 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.
Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe
– Dz. U. z 2017 r., poz. 60 z późn.zm.)*

Kruklanki, październik 2019 r.

I. Wstęp, metryczka gminy

Celem informacji o stanie realizacji zadań oświatowych jest przedstawienie radzie gminy oraz lokalnej społeczności jasnego i zwięzłego obrazu, w jaki sposób gmina wypełnia swoje zobowiązania w obszarze oświaty, a także postępu i trudności w poprawianiu szans oświatowych swoich dzieci, młodzieży i obywateli.

Tabela 1. Metryczka gminy

METRYCZKA GMINY	Dane z roku 2017	Dane z roku 2018	Dane z roku 2019 (plan)
Liczba ludności gminy	3.253	3.263	3.229*
Budżet gminy (wykonanie 2017, 2018, plan 2019)	15.631.797	18.706.292	20.284.156
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca	4.805	5.733	6.282
Dochody własne gminy bez subwencji oświatowej	5.213.627	5.889.204	6.127.352
Dochody własne gminy bez subwencji oświatowej w przeliczeniu na jednego mieszkańca	1.603	1.805	1.898
Otrzymana subwencja oświatowa	2.753.764	2.773.084	3.348.133
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia (w tym klasy „0”- dzieci 6 letnie)	8.826	9.033	10.906
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie 2017, 2018 plan 2019)	3.986.564	4.012.686	4.227.898
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie 2017/18, plan 2019) w przeliczeniu na jednego ucznia (razem z oddz. przedszkolnym)	12.536	13.028	13.295
Liczba wychowanków przedszkoli i uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Kruklanki	318	308	318
w tym w oddziałach przedszkolnych	29	24	33
Liczba wychowanków przedszkoli dotowanych przez Gminę	42	55	44

*stan na 18.10.2019

II. Podstawowe decyzje prawne i strategiczne

1. Uchwała Nr XX/176/2017 Rady Gminy z dnia 28.03.2017 r., w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjum do nowego ustroju szkolnego.
2. Wpis do ewidencji szkół, placówek i przedszkoli niepublicznych – Punktu przedszkolnego „Chatka Puchatka” funkcjonującego przy BiOKGK Kruklanki od dnia **01.01.2010 r.**
 - kwota dotacji w roku 2017 – 307,53 zł w przeliczeniu na jednego ucznia.
 - kwota dotacji w roku 2018 – 270,04 zł w przeliczeniu na jednego ucznia.
 - **kwota dotacji w roku 2019 – 269,32 zł** w przeliczeniu na jednego ucznia.
3. Uchwała Nr V/25/2015 Rady Gminy z dnia 6.03.2015 r. w sprawie określenia regulaminu otwartego konkursu ofert oraz kryteriów wyboru ofert na zapewnienie możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego w niepublicznych przedszkolach i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego.
4. Uchwała Nr XXVI/236/2018 Rady Gminy Kruklanki z dnia 20.02.2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji
5. Uchwała Nr XX/177/2017 Rady Gminy z dnia 28.03.2017 r. w sprawie określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których Gmina Kruklanki jest organem prowadzącym.
6. Uchwała Nr XX/178/2017 Rady Gminy z dnia 28.03.2017 r. w sprawie określenia kryteriów rekrutacji i liczby punktów za poszczególne kryteria oraz dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia,

stosowanych w postępowaniu rekrutacyjnym do klas I publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kruklanki.

7. Programy realizowane w szkołach:

- ⤴ Program dla szkół realizowany przez OSE– Ogólnopolską Sieć Edukacyjną. Operator OSE zapewnia szkołom usługę dostępu do szerokopasmowego Internetu o symetrycznej przepustowości 100 Mb/s, usługi bezpieczeństwa teleinformatycznego obejmujące ochronę przed szkodliwym oprogramowaniem, monitorowanie zagrożeń i bezpieczeństwa sieciowego, w tym wsparcie szkół w podejmowaniu działań zabezpieczających uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, oraz usługi ułatwiające użytkownikom OSE dostęp do technologii cyfrowych. Usługi te są świadczone nieodpłatnie.
- ⤴ „Szkłanka mleka”, którego celem jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych.
- ⤴ SP w Kruklankach - „Owoce w szkole” dla klas I-III, którego celem jest odwrócenie niekorzystnych tendencji dotyczących zwyczajów żywieniowych dzieci, a w szczególności niewystarczającego spożywania owoców i warzyw.”

III. Demografia

Tabela 2. Rzeczywiste i przewidywane liczby uczniów ogółem (publiczne i niepubliczne)

Rok szkolny	Inna forma wychowania przedszkolnego (3-5 latki)	Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego		Szkoła podstawowa		Gimnazjum
	niepubl. przy GOK	SP Boćwinka	SP Kruklanki	SP. Boćwinka	SP. Kruklanki	
2014/2015	37	15	36	89	119	85
2015/2016	37	17	20	90	132	86
2016/2017	42	13	16	85	116	88
2017/2018	55	0	24	97	135	54
2018/2019	44	10	23	97	163	25
2019/2020	55	8*	21	85	157	-
2020/2021	55	15	15	75	164	-
2021/2022	55	14	19	68	163	-
2022/2023	55	9	15	69	157	-
2023/2024	55	10	14	69	138	-

* oddział łączony kl."0" z kl. I

Gimnazjum w Kruklankach zakończyło działalność z dniem 31 sierpnia 2017 roku. W roku szkolnym 2018/2019 ostatni rocznik dzieci klas III ukończył gimnazjum.

W ciągu najbliższych 3 lat liczba dzieci i młodzieży będzie kształtowała się następująco:

- spadek liczby dzieci w obu szkołach – nieutworzenie klasy I w roku szk. 2018/2019 w Boćwinie, a w roku 2019/2020 utworzenie 8-osobowego oddziału łączonego – klasy „0” z kl. I, w tym z dziećmi 4-letnimi.

IV. Sieć szkół i placówek

Tabela 3. Liczba uczniów i wychowanków publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół

	Publiczne		Niepubliczne „Chatka Puchatka”
	Boćwinka	Kruklanki	
Liczba wychowanków przedszkoli, niezależnie od typu placówki wychowania przedszkolnego	10	23	55*
Liczba uczniów szkół podstawowych	97	163	XXXXXXXXXXXXX
Liczba uczniów klasy III Gimnazjum	XXXXXXXXXX	25	
Łączna liczba uczniów	107	211	

*Liczba dzieci deklarowana przez organ prowadzący (BiOKGK), we wniosku złożonym do dnia 30 września, roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Średnia liczba dzieci uczęszczających w ciągu roku 2018/2019 wyniosła **44 osób**.

Tabela 4. Przedszkola publiczne i niepubliczne

Publiczne	wychowankowie	oddziały	Etaty nauczycieli	Uwagi	Czas przebywania dzieci w placówce
Oddział przedszkolny w SP Boćwinka	10	1	1	4-sześcioletków 4-pięcioletków 2- czterolatków	5-6 godz.
Oddział przedszkolny w SP Kruklanki	23	1	1	22 - sześciolatków 1-pięcioletek	5 -6 godz.
Niepubliczne					
Punkt przedszkolny „Chatka Puchatka” w Kruklankach	44	2	2	3-5 latki	do 9 godz.

Uwaga: liczba etatów nauczycielskich rozumiana jako liczba etatów przeliczeniowych wynikająca z ogólnej liczby godzin realizowanych w oddziałach

Podsumowanie:

- 1) Przedszkole niepubliczne – dzięki modernizacji budynku dysponuje większą ilością miejsc - do 70;
- 2) Wydatki z tytułu dotacji udzielonych do przedszkoli niepublicznych poza terenem gminy - Przedszkole niepubliczne „Koralik” w Giżycku, „Złota Rybka” w Pozezdrzu i „Słoneczna kraina” w Wydminach:
 - a) w roku 2016/2017 średnio 5 dzieci/1 m-c. Łączna kwota dotacji 17.834 zł
 - b) w roku 2017/2018 średnio 5 dzieci/1 m-c. Łączna kwota dotacji 27.866,15 zł
 - c) **w roku 2018/2019 średnio 9 dzieci/1 m-c. Łączna kwota dotacji 57.270,28 zł**
- 3) Zwrot wydatków z innych gmin – kwota: **14.914,66 zł**, za średnio 8 dzieci uczęszczających do niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego „Chatka Puchatka” w Kruklankach.
- 4) **Dotacja przedszkolna** (na dzieci do 5 lat) w 2018 r. wyniosła: 61.650 zł – **45** dzieci (BiOKGK) /1.370 zł na dziecko.
- 5) **Dotacja przedszkolna** na 2019 r.: **82.777 zł** – **59** dzieci (BiOKGK) / 1.403 zł na dziecko
- 6) Dzieci 6-letnie w oddziale przedszkolnym objęte są **subwencją oświatową**. Przyznane na ten cel środki to **112.794 zł**, co w przeliczeniu na dziecko, wyniosło średnio **4.699 zł**.

Tabela 5. Stopień zaspokojenia potrzeb na miejsca wychowania przedszkolnego (na najbliższe 3 lata)

Liczba dzieci urodzonych w latach 2012-2015	Liczba miejsc w przedszkolach, oddz. przedszkolnych		Procent zaspokojenia potrzeb
	Publicznych <i>Oddziały przedszkolne w SP</i>	Niepublicznych <i>/Chatka Puchatka/</i>	
128	70	70	109 %

Tabela 6. Szkoły Publiczne (razem z klasami „0”)

	uczniowie		oddziały		Etaty nauczycieli	Etaty administracji	Etaty obsługi
	Razem	w tym oddz. integracyjne	Razem	w tym oddz. integracyjne			
SP Boćwinka	107	-	8	-	11,13	0,33	3
SP Krukłanki	186	-	11	-	23,22	1,67	4
Kl. III Gimnazjum	25	-	1	-			

Uwaga: w tym nauczyciele wspomagający.

Tabela 7. Wskaźniki szkół podstawowych i gimnazjum (w tym klasy „0”)

	Uczniowie na oddział*	Etaty nauczycieli na oddział	Uczniowie na etat nauczycielski	Uczniowie na etat administracji	Uczniowie na etat obsługi
SP Boćwinka	13	1,4	10	324	36
SP Krukłanki	17	1,9	9	126	53
Kl. III Gimnazjum	25				

* w zaokrągleniu

Powyższe wskaźniki charakteryzują warunki pracy szkoły. Średnia wielkość oddziału klasowego z jednej strony ilustruje warunki w jakich odbywa się proces nauczania w klasie z drugiej strony ma bezpośredni wpływ na koszty jednostkowe prowadzenia szkół. Mała liczba uczniów na jednego nauczyciela oznacza, że wykorzystanie czasu pracy tego nauczyciela jest nieefektywne.

Tabela 8. Dane i wskaźniki oświatowe w ostatnich trzech latach szkolnych (razem)

	Oddz. przedszkolne			Szkoly podstawowe + Gimnazjum		Szkoly podst.+ klasa gimnaz.
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Liczba uczniów	29	24	33	289	284	285
Liczba oddziałów	2	1	2	18	18	18
Liczba etatów nauczycielskich	2	1	2	34,65	36,06	32,35
Liczba etatów administracyjnych	-	-	-	2	2	2
Liczba etatów obsługi	-	-	-	7	7	7
Uczniowie na oddział	14,5	24	16,5	16	15,77	17
Etaty nauczycielskie na oddział	1	1	1	1,92	2	1,8
Uczniowie na etat nauczycielski	14,5	24	16,5	8,34	7,87	9
Uczniowie na etat administracji	-	-	-	144,5	142	154
Uczniowie na etat obsługi	-	-	-	41	40,57	44

Tabela 9. Organizacja dowożenia uczniów do szkół

	Szkoły	Wychowankowie oddz. przedszkolnych	Uczniowie w klasach I-IV szk. podstaw.	Uczniowie w wyższych klasach SP, klas gimn. i wyżej	w tym: uczniowie niepełnospr.	Razem
Liczba uczniów uprawnionych do bezpłatnego dowożenia, na koszt gminy	SP Boćwinka	4	24	49	4	77
	SP Kruklanki	5	25	34	4	64
	specjalne, nie prowadzone przez gminę	2	7	1	10	10
w tym:						
Rodzice ze zwrotem kosztów	SP Boćwinka	-	-	1	1	1
	SP Kruklanki	-	-	-	-	-
	specjalne, nie prowadzone przez gminę	2	7	-	9	9
Bilety komunikacji publicznej zakupione przez gminę	SP Boćwinka	4	24	49	4	77
	SP Kruklanki	5	25	34	4	64

Uwaga: zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, do bezpłatnego dowożenia do szkoły uprawnione są dzieci odbywające roczne przygotowanie przedszkolne, uczniowie klas I-IV szkół podstawowych zamieszkujący ponad 3 km od szkoły, uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych zamieszkujący powyżej 4 km od szkoły, oraz wszyscy uczniowie niepełnosprawni.

Tabela 10. Przepływ uczniów pomiędzy obwodami szkół podstawowych

	Uczniowie spoza obwodu uczęszczający do szkoły	Uczniowie z obwodu szkoły uczęszczający do innej szkoły	Saldo przepływów uczniów
SP Boćwinka	3	62	-59
SP Kruklanki	20	43	-23

Saldo ujemne oznacza, że więcej uczniów z danej szkoły obwodowej odchodzi do innych szkół, niż do niej z innych obwodów przychodzi.

Saldo ujemne uczniów SP w Boćwinie z roku na rok się zwiększa. W stosunku do ubiegłego roku o 11 uczniów (było:48). Natomiast w obwodzie SP Kruklanki od lat pozostaje na podobnym poziomie.

Na taki stan mają wpływ takie czynniki jak: wybór przez rodziców innych szkół poza obwodem, wyjazd dzieci wraz z rodzicami za granicę, uczęszczanie uczniów z orzeczeniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych do szkół specjalnych.

Zauważa się, że rodzice dzieci z obwodu SP Boćwinka coraz częściej posyłają dzieci do obwodu SP w Kruklankach.

Nadmierne przepływy uczniów między gminami mogą mieć wpływ na politykę oświatową, zwłaszcza w obszarze zatrudnienia nauczycieli. Warto pamiętać, że subwencja oświatowa jest naliczana na uczniów zapisanych do szkoły, nie zaś na młodzież zamieszkałą w danej gminie. **Przepływy uczniów mają więc także wpływ na dochody gminy z tytułu subwencji.** Wskaźnik, dotyczy także wewnętrznej „konkurencji” między szkołami w gminie.

V. Profilaktyka zdrowia

Szkoły prowadzone przez Gminę Kruklanki nie są wyposażone w gabinety profilaktyki zdrowia. Opieką medyczną nad uczniami pełni – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kruklankach.

Edukacja zdrowotna realizowana przez pielęgniarkę szkolną w roku szkolnym 2018/2019:

- 1) Program profilaktyki próchnicy zębów w klasach od I do VI - metodą nadzorowanego szczotkowania zębów preparatem fluorkowym – uczestniczyło 191 uczniów.
- 2) Realizacja programu przeciwdziałania palenia papierosów - pogadanki w klasach – 55 uczniów.
- 3) Profilaktyka chorób zakaźnych - pogadanki w klasach: rola szczepień ochronnych w zapobieganiu chorob zakaźnych, rozmowy indywidualne z rodzicami i z uczniami – uczestniczyło 120 uczniów
- 4) Udzielanie uczniom pomocy medycznej w urazach i nagłych zachorowaniach – 26 uczniów.
- 5) Edukacja zdrowotna- udzielanie porad dotyczących zdrowia, higieny osobistej i otoczenia, racjonalne odżywianie – uczestniczyło 200 uczniów
- 6) Profilaktyczne badania uczniów - przygotowanie do badania bilansowego lekarskiego – 88 uczniów.
- 7) Przeprowadzenie testów przesiewowych i kierowanie postępowaniem poprzemiesiewowym w stosunku do uczniów z dodatnimi wynikami testów- rozmowy z rodzicami i z uczniami – 56 rozmów.

VI. Kadra nauczycielska

Tabela 11. Kadra nauczycielska zatrudniona w szkołach (w tym kl. „0”).

	Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni	
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
SP Boćwinka	9	9,1	5	2,03
SP Kruklanki	23	23	2	0,22
Razem:	32	32,1	7	2,25

Do powyższych wyliczeń brani są pod uwagę nauczyciele przebywający na urloпах dla poratowania zdrowia.

Tabela 12. Kadra nauczycielska wg stopnia awansu zawodowego

	Liczba nauczycieli			
	Stażyści	kontraktowi	Mianowani	dyplomowani
SP Boćwinka	0	1	9	4
SP Kruklanki	1	-	11	13
Razem:	1	1	20	17
Średnie wynagrodzenia (zł brutto)	3.045,21	3.380,18	4.385,10	5.603,19

Wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń (art.30a KN). W 2018 r. nauczyciele osiągnęli średnie wynagrodzenie, w związku z czym nie wystąpiła konieczność wypłaty dodatku uzupełniającego.

Tabela 13. zmiany w liczbie przeliczeniowych etatów nauczycielskich

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba przeliczeniowych etatów nauczycielskich	43,59	36,8	35,42	37,06	34,35	35,02 stan na 30.IX.

Analizując liczbę przeliczeniowych etatów nauczycielskich w 6 kolejnych latach, zauważa się najwyższy wskaźnik zatrudnienia w 2014 r., a w kolejnych latach tendencję spadkową.

Liczba dzieci w szkołach przez trzy kolejne lata szkolne utrzymuje się na podobnym poziomie do 318 uczniów.

Analizowany wskaźnik daje możliwość uchwycenia zależności między zmniejszającą /zwiększającą się liczbą uczniów a liczbą godzin dydaktycznych potrzebnych do realizacji podstawy programowej i tzw. „ramówki”

Tabela 14. Liczba godzin ponadwymiarowych.

	Liczba godzin ponadwymiarowych realizowanych przez nauczycieli			
	stażystów	kontraktowych	mianowanych	dyplomowanych
SP Boćwinka	0	0	24	3
SP Kruklanki	0	0	55	18,06

Tabela 15. Nauczyciele bibliotekarze, psychologzy logopedzi pedagodzy

	Liczba etatów			
	bibliotekarz	psycholog	logopeda	pedagog szkolny
SP Boćwinka	0,33	0	0,23	1,28
SP Kruklanki	0,33	0	0,23	1

Godziny logopedii:

SP Boćwinka - 5 godz.

SP w Kruklankach - 5 godz.

Tabela 16. Kadra nauczycielska wg specjalizacji

specjalizacja	Liczba nauczycieli z odpowiednim przygotowaniem do nauczania przedmiotu		Razem
	Kruklanki	Boćwinka	
język polski	2	1	3
matematyka	4	2	6
fizyka	2	0	2
informatyka	2	1	3
historia	1	1	2
geografia	2	0	2
biologia	2	0	2
przyroda	2	1	3
chemia	1	0	1
wychowanie fizyczne	5	1	6
plastyka, zajęcia artystyczne	2	1	3
technika	2	1	3
język angielski	2	1	3
język niemiecki	1	1	2
język ukraiński	1	0	1
muzyka	2	0	2
edukacja wczesnoszkolna	8	2	10
nauczanie początkowe	2	3	5
logopedia	1	0	1
pedagog	4	1	5
wychowanie do życia w rodzinie	1	0	1
religia	3	1	4
etyka	1	0	1
światlica	2	1	3
rewalidacja	3	3	6
zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	4	1	5
Oligofrenopedagogika	3	3	6

Z przedstawionych danych wynika, że najliczniejsza jest specjalizacja w zakresie edukacji wczesnoszkolnej.

Tabela 17. Doskonalenie i awans zawodowy nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019

	Liczba nauczycieli	
	SP Boćwinka	SP Kruklanki
Liczba nauczycieli, którzy brali udział w postępowaniu o awans zawodowy	0	4
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy	0	-
Liczba nauczycieli, którzy w ostatnim roku uzyskali prawo do nauczania drugiego przedmiotu	1	-
Liczba nauczycieli, którzy mają prawo do nauczania dwóch lub więcej przedmiotów	7	20
Liczba nauczycieli, którzy ukończyli studia wyższe w ostatnim roku	0	-
Liczba nauczycieli, którzy brali udział w kursach doskonalących/studia podypl.	0	3

Planowane wsparcie finansowe doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2018 – 2019 gwarantowały:

- Uchwała nr XXVI/235/2018 Rady Gminy Kruklanki z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2018 r., w szkołach prowadzonych przez Gminę Kruklanki
- Uchwała nr IV/25/2019 Rady Gminy Kruklanki z dnia 18 marca 2019 r. w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2019 r., w szkołach prowadzonych przez Gminę Kruklanki

Tabela 18. Plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli

	2018		2019	
	Kwota dofinansowania	Kwota wykorzystana	Kwota dofinansowania	Kwota wykorzystana
SP Boćwinka	5.884 zł	450	5.174 zł	400*
SP Kruklanki	12.190 zł	9.230,21	10.546 zł	6.131*

* wydatki poniesione do 30.09.2019 r.

Tabela 19. Rozwiązanie stosunku pracy

Podstawa prawna rozwiązania stosunku pracy	SP. Boćwinka	SP. Kruklanki
Na wniosek nauczyciela	0	0
Przejście na emeryturę	0	0
Czasowa lub stała niezdolność do wykonywania pracy	1 (pracownik obsługi)	0
Uzyskanie negatywnej oceny pracy	0	0
Art.20 Karty nauczyciela lub art.225 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – prawo oświatowe	0	0
Art.26 karty nauczyciela (wygaśnięcie stosunku pracy)	0	0
Razem:	1	0

Na urlopie dla poratowania zdrowia – 0 osób

Tabela 20. Nawiązanie stosunku pracy z nowymi nauczycielami

	Liczba nauczycieli	w przeliczeniu na etat
SP Boćwinka	5	1,71
SP Kruklanki	1	0,45

Związki Zawodowe

Nauczyciele z Gminy Kruklanki przynależą do następujących organizacji związkowych pracowników:

- Związek Nauczycielstwa Polskiego, Zarząd Oddziału w Węgorzewie – **11 nauczycieli**;
- Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność”, Wilkasy – **3 nauczycieli**.
- Wolny Związek Zawodowy „SOLIDARNOŚĆ-OŚWIATA” w Jezioranach – **1 nauczyciel**

Zgodnie z art. 34¹ ustawy o związkach zawodowych pracodawcy objęci działaniem międzyzakładowej organizacji związkowej ponoszą koszty, w tym koszty wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracownika zwolnionego z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie międzyzakładowej organizacji związkowej.

Obciążenia Gminy w tym zakresie wyniosły:

- dla ZNP Węgorzewo – **0 zł**
- dla NSZZ „Solidarność”, Wilkasy – **852,61 zł**

VIII. Warunki kształcenia i zarządzania mieniem szkolnym

W roku szkolnym 2018/2019 w obu szkołach:

- Zakupiono i zamontowano po dwie tablice multimedialne, w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno - komunikacyjnych „**Aktywna tablica**”.
- Realizacja Projektu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej – szybki Internet dla szkół o parametrach, które umożliwią wykorzystywanie go do procesów dydaktycznych.

W okresie wakacyjnym w gminnych obiektach szkolnych przeprowadzono następujące działania:

1) W Szkole Podstawowej w Kruklankach

- remont schodów wejściowych,
- remont szatni,
- remont sali nr 7.

2) W Szkole Podstawowej w Boćwinie

a) odremontowano:

- pokój nauczycielski i utworzono w nim salę lekcyjną dla 8 osób,
- szatnię i magazyn z których utworzono pokój nauczycielski i sekretariat,
- świetlicę w której utworzono salę lekcyjną dla 12 osób,
- klasę gimnastyczną,
- klatkę schodową.

b) remont i podział sali dydaktycznej klasy ósmej na potrzeby połączonej klasy 0 – 1,

c) pomieszczenie archiwum przerobiono na sanitariat dla klasy 0-1.

Tabela 21. Wyposażenie szkół w komputery

	uczniowie	Liczba komputerów	Liczba komputerów z dostępem do Internetu	Liczba uczniów na 1 komputer	Liczba uczniów na 1 komputer z dostępem do Internetu
SP Boćwinka	97	25	25	4	4
SP Kruklanki	211	49	49	4	4

Przypadającą liczbę uczniów na jeden komputer, podano w zaokrągleniu.

W budynku Szkoły Podstawowej w Boćwinie – z siedzibą w **Jurkowie**, nie ma dostępu do Internetu.

IX. Proces nauczania i wyrównanie szans edukacyjnych

Tabela 22. Promocja uczniów

	świadectwo z wyróżnieniem		egzaminy poprawkowe		niepromowani	
	Liczba uczniów	% uczniów	Liczba uczniów	% uczniów	Liczba uczniów	% uczniów
SP Boćwinka	16	16%	5	5%	0	-
SP Kruklanki	30	16%	4	2,5%	0	-
III Kl.Gimnazjum	9	36%	0	-	0	-

Tabela 23. Frekwencja w szkołach i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania

	Frekwencja w %	Nieodpowiednia lub naganna roczna klasyfikacyjna ocena zachowania	
		Liczba uczniów	% uczniów
SP Boćwinka	89	1	1
SP Kruklanki	92,77	2	0
III Klasa Gimnazjum	86	0	0

Uwaga: frekwencja liczona jako suma godzin absencji niezależnie od jej przyczyny i kwalifikacji (usprawiedliwionej i nieuspraw.).
Celem kolumny trzeciej i czwartej w tabeli, jest opisanie trudności wychowawczych szkół.

Tabela 24. Tygodniowa liczba godzin zajęć pozalekcyjnych i dodatkowych.

	światlica	Koła zainteresowań	SKS	Lekcje dzielone na grupy	Razem
SP Boćwinka	10	3	1	-	14
SP Kruklanki + III klasa Gimnazjum	26	4	0	-	30

Tabela 25. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych

	Zajęcia w świetlicy	Zajęcia sportowe	Koła przedmiotowe
SP Boćwinka	54	16	9
SP Kruklanki+ III klasa Gimnazjum	102	-	18

Tabela 26. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach wyrównawczych, rewalidacyjnych i logopedycznych.

	Zajęcia			Logopedia	Indywidualny tok nauki	Nauczanie indywidualne
	wyrównawcze	korekcyjno-kompensacyjne	rewalidacyjne			
SP Boćwinka	14	22	4	18	-	-
SP Kruklanki+ III klasa Gimnazjum	8	43	7	30	-	1

Tabela 27. Tygodniowa liczba godzin pracy pedagoga, psychologa, logopedy i bibliotekarza.

	Pedagog/ doradca zawodowy	psycholog	logopeda	bibliotekarz
SP Boćwinka	7 (rocznie)	-	5	10
SP Kruklanki + III klasa Gimnazjum	22	-	5	10

Zgodnie z Uchwałą nr XXVIII/249/2018 Rady Gminy Kruklanki z dnia 25 kwietnia 2018 r. tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczyciela **pedagoga** wynosi **22 godz.**

Tabela 28. Liczba uczniów uczących się języków obcych (w tym klasy „0”).

	angielski	niemiecki	rosyjski	ukraiński
SP Boćwinka	67	40	-	-
SP Kruklanki	186	43	-	-
III kl. Gimnazjum	25	25	-	-

Celem ujednolicenia nauki języków obcych nowożytnych w dwóch szkołach podstawowych, od roku szkolnego 2013/2014 r. w Szkole Podst. w Boćwinie wprowadzono naukę języka angielskiego od klasy „0”.

Tabela 29. Wsparcie materialne uczniów.

	Stypendia szkolne socjalne 2018/2019	Stypendia motywacyjne	Zasiłki szkolne	Dofinansowanie posiłków w szkole
1	2	3	4	5
SP Boćwinka	28	16	0	38
SP Kruklanki	32	30	0	71
III klasa Gimnazjum	10	7	0	
Szkoły ponadgimnazjalne	17			

Tabela 30. Uczniowie z orzeczeniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie	Przedszkola/ Oddz.przedszkolny	Szkoły podstawowe		III klasa Gimnazjum
	Liczba wychowanków	Liczba uczniów		Liczba uczniów
		SP Boćwinka	SP Kruklanki	
Ogółem: z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego		4		
w tym:				
z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specj. uczęszczający do oddziałów ogólnodostępnych		4	4	3
z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specj. uczęszczający do oddziałów integracyjnych	-	-	-	-
z orzecz. o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczający do oddziałów specjalnych	-	-	-	-
Ogółem: z orzecz. o potrzebie kształcenia specj. uczęszczający do szkół specjalnych nie prowadzonych przez gminę	2	7		

X. Finansowanie oświaty

Tabela 31. Źródła środków finansowych na oświatę.

	2016		2017		2018		2019		Zmiana 2016 do 2019
	tysiące PLN	procent całości	tysiące PLN	procent całości	tysiące PLN	procent całości	tysiące PLN	procent całości ±	
Subwencja oświatowa	2.641	72	2.754	69	2.773	69	3.348	82	+707
Celowe dotacje na programy bieżące	212	6	507	13	281	7	224	5	+12
Celowe dotacje inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-275
Pozostałe dochody budżetu gminy	801	22	726	18	958	24	526	13	
Razem	3.654		3.987		4.012		4.098		+444

Podział zadań oświatowych w poniższej tabeli wynika z zapisu ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 28 ust.5), zgodnie z którym subwencja oświatowa jest naliczana z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z zapewnieniem kształcenia, wychowania i opieki uczniom, którzy kończą 5 lat lub mniej w roku bazowym, w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, niezwiązanych z wychowaniem i kształceniem specjalnym albo zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi.

Tabela 32. Wydatki bieżące gminy na zadania z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (rok budżetowy)

	2017				2018			
	Tysiące PLN	% całości ±	Liczba uczniów	Na ucznia	Tysiące PLN	% całości ±	Liczba uczniów*	Na ucznia
Zadania oświatowe z wyłączeniem przedszkoli i dowożenia uczniów:								
Szkoły podstawowe	2.271	63,4	211	10,8	3.044	84,7	222	13,7
Klasy gimnazjum	955	26,6	77	12,4	403	11,2	44	9,2
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	11	0,3	--	--	10	0,2	--	--
Pomoc materialna dla uczniów – stypendia, zasiłki (w tym szkoły średnie)	100	2,8	130	0,77	130	3,7	140**	0,93
Inne wydatki bieżące	247	6,9	--	--	6	0,2	--	--
Razem wydatki bieżące (bez wydatków na przedszkola i dowożenie uczniów do szkół)	3.584				3.593			
Pozostałe zadania oświatowe:								
Przedszkola /oddziały przedszkolne	110	27	25	4,4	104	24,8	24	4,3
Inne formy przedszkolne (niepubliczne)	178	44	50	3,56	160	38,2	55	2,9
Dowożenie uczniów do szkół (w tym oddz. przedszk.)	115	29	163	0,7	155	37	151	1
Razem pozostałe wydatki	403				419			
Razem wydatki	3.987				4.012			

*średnia roczna, ** (dane z tabeli 29 kolumny 2-4)

Podane kategorie wydatków są zgodne z klasyfikacją budżetową. Przedszkola :80103, 80104, 80105, 80106; szkoły podstawowe: 80101, 80102; gimnazja: 80110, 80111; stołówki szkolne i przedszkolne: 80148; dowożenie uczniów do szkół: 80113; świetlice szkolne: 85401; dokształcanie i doskonalenie nauczycieli: 80146, 85446; pomoc materialna dla uczniów: 85415. W wierszu „inne wydatki bieżące” należy podać sumę wydatków poniesionych w działach 801 i 854, z wyłączeniem wydatków w rozdziałach wymienionych powyżej.

Tabela 33 i 34. Porównanie wydatków bieżących z lat 2017 i 2018, w przeliczeniu na jednego ucznia i na jeden oddział w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez gminę

2017r.	oddziały	Uczniowie śr. roczna	Wydatki bieżące ogółem w tysiącach PLN		Wydatki bieżące ogółem na jednego ucznia		Wydatki bieżące ogółem na jeden oddział	
			Wynagrodzenia brutto	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.
Oddział przedszkolny - Boćwinka	0,66*	8	33	5	4,12	0,6	33	5
Oddział przedszkolny - Kruklanki	1	17	66	7	3,88	0,4	66	7
SP Boćwinka	7	89	862	190	9,68	2,13	123,1	27,1
SP Kruklanki	7	122	896	241	7,34	1,97	128	34,4
Gimnazjum	4	77	831	165	10,79	2,14	207,7	41,2

2018r.	oddziały	uczniowie	Wydatki bieżące ogółem w tysiącach PLN		Wydatki bieżące ogółem na jednego ucznia		Wydatki bieżące ogółem na jeden oddział	
			Wynagrodzenia brutto	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.
Oddział przedszkolny - Boćwinka	0,33*	3,33*	19	2	5,7	0,6	57,5	6
Oddział przedszkolny - Kruklanki	1	21	77	6	3,7	0,3	77	6
SP Boćwinka	7	89	848	176	9,5	2	121	25
SP Kruklanki (w tym III kl. gimnazjum)	11	177	1.860	391	10,5	2,2	169	35,5

Uwaga: dane do powyższej tabeli powinny pochodzić tylko z odpowiednich rozdziałów klasyfikacji budżetowej (przedszkola: 80103, 80104, 80105, 80106; szkoły podstawowe: 80101, 80102; gimnazja: 80110, 80111). Dla swoich celów gmina może policzyć całkowite wydatki bieżące dla każdej szkoły, pod warunkiem, że odpowiednio przypisze każdemu przedszkolu i każdej szkole wydatki na stołówki szkolne i przedszkolne (80148), na dowożenie uczniów do szkół (80113), na świetlice szkolne (85401), na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli (80146, 85446), na pomoc materialną dla uczniów (85415). Działalności oświatowa JST należy do działów 801 i 854.

* średnia oddziałów i uczniów „0” przy SP Boćwinka w 2018 r.: m-ce I - VIII – **brak oddziału**, m-ce XI – XII – 1 oddział składający się z 10 uczniów.

Wydzielenie wydatków bieżących z całkowitych wydatków na oświatę pozwala na uniezależnienie wskaźnika wahań spowodowanych przez inwestycje i otrzymanie rzeczywistego kosztu kształcenia ucznia. Tak określone całkowite koszty bieżące najlepiej oddają wysiłek finansowy gminy związany z utrzymaniem szkół. Koszt ten jest wypadkową wielu czynników w tym: kształtu sieci szkolnej, wielkości oddziału klasowego, wysokości wynagrodzeń nauczycieli itp.

W powyższej tabeli przedstawiono wynagrodzenia brutto: „trzynastki”, świadczenia z ZFŚS, itp. są ujęte w pozostałych wydatkach bieżących. Należy pamiętać, że na wyliczony koszt przypadający na jednego ucznia istotny wpływ ma struktura stopni awansu i staży nauczycieli, co z kolei w niewielkim stopniu zależy od dyrektora. Koszt przypadający na jeden oddział – wskaźnik ten jest pochodną liczby uczniów oraz decyzji organizacyjnych.

Wydatki wykazane w powyższych tabelach stanowią wydatki poniesione w latach kalendarzowych (2017 i 2018) a nie w roku szkolnym (2017/2018 i 2018/2019) i są zestawione ze średnią liczbą uczniów i oddziałów w danym roku kalendarzowym.

Tabela 35 i 36 Naliczona subwencja a plan finansowy szkół prowadzonych przez gminę w latach 2018 i 2019.

Jednostka	Liczba uczniów*	Subwencja 2018	Kwota subwencji w przeliczeniu na 1 ucznia	Wykonanie planu finansowego 2018	Kwota wykonanego planu w przeliczeniu na 1 ucznia	Różnica
SP Boćwinka	97	868.844	9	1.091.822	11,2	-230.932
SP Krukłanki (w tym III kl. gimnazjum)	211	1.904.240	9	2.314.342	11	- 410.102
Razem:	308	2.773.084		3.406.164		- 641.034

Jednostka	Liczba uczniów	Subwencja 2019	Kwota subwencji w przeliczeniu na 1 ucznia	Plan finansowy 2019	Kwota planu w przeliczeniu na 1 ucznia	Różnica
SP Boćwinka	101	933.754	9,2	1.194.845	11,8	-261.091
SP Krukłanki	210	2.414.380	11,5	2.414.349	11,5	+31
Razem:	311	3.348.134		3.609.194		-261.060

* średnia roczna, w tym sześciolatki

Tabela 37. Wydatki bieżące szkół procentowo odniesione do subwencji ostatecznej na 2018 r.

Jednostka	Subwencja ostateczna na 2018 r.	Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli (ZFŚS, dokszt.)	Wydatki rzeczowe	Wydatki pozostałe	Wydatki razem	Procentowy udział wydatków na wynagrodz. nauczycieli w subwencji ostatecznej	Procentowy udział wydatków rzeczowych w subwencji ostatecznej ±
SP Boćwinka	868.844	829.525	46.322	215.975	1.091.822	95,5 %	5,33%
SP Kr-ki (w tym III kl.gimnazjum)	1.904.240	1.865.269	90.305	358.768	2.314.342	98%	4,7%
Ogółem	2.773.084	2.694.794	136.627	574.743	3.406.164	123%	4,9%

Na pozycje wydatki razem składa się także pozycja „wydatki pozostałe” w skład której wchodzi: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń administracji i obsługi, pozostałe usługi, usługi materialne, usługi zdrowotne, opłaty za Internet i telefony, podróże służbowe, różne opłaty i składki a także szkolenia i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń (dodatki mieszkaniowe i wiejskie, ekwiwalenty za odzież i fundusz zdrowotny nauczycieli).

Tabela 38. Wynagrodzenia nauczycieli a subwencja oświatowa

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Subwencja	2.460.831	2.641.418	2.753.764	2.773.084	3.348.133*
wynagrodzenia nauczycieli	2.344. 709	2.634.823	2.580.797	2.694.794	2.642.150
% wynagrodzeń w subwencji	95 %	99,5%	93,7 %	97,1%	79%

* porównaj do wynagrodzeń z tabeli nr 40

Powyższe zestawienie ukazuje w jakim procencie przyznana gminie subwencja oświatowa pokrywa koszty wynagrodzeń nauczycieli. Zauważamy, że w roku 2016 subwencja prawie w 100% pokrywała tylko koszt wynagrodzeń nauczycieli. Z kolei rok 2019 na dzień sporządzenia raportu nadal pozostaje w planach. Monitorowanie liczby etatów przeliczeniowych n-li, stanowi ważny argument, ponieważ ukazuje najbardziej zbliżony do rzeczywistości obraz problemu.

Tabela 39. Roczny koszt utrzymania oddziału w szkołach w 2018 r. (bez dotacji, inwestycji)

Jednostka	Budżet szkoły finansowany z subwencji	Budżet szkoły finansowany ze środków własnych	Liczba oddziałów w I półroczu 2018	Liczba oddziałów w II półroczu 2018	Średnia liczba oddziałów	Roczny koszt utrzymania oddziału
SP Kruklanki (w tym III kl.gimnazjum)	1.800.437	430.531	11	10	10,5	212.473
SP Boćwinka	868.844	202.458	7	7	7	153.043
Oddz.,0” Kruklanki	103.803	- 20.428	1	1	1	83.375
Oddz.,0” Boćwinka	0	20.520	0	1	0,33	62.182

W zestawieniu z rokiem 2017, kiedy to łączny koszt utrzymania oddziału Gimnazjum i oddziału SP w Kruklankach wynosił 381.130 zł, koszt utrzymania oddziału w SP w Kruklankach w roku 2018 r. (w tym ostatniej klasy gimnazjum) zmniejszył się o 168.657 zł.

Tabela 40. Projekty planów budżetowych szkół (w tym oddz. przedszkolne) na 2019 r. w zestawieniu z subwencją wstępną

wskazniki	SP Boćwinka	SP Kruklanki
Nauczyciele: wynagrodzenia, ZUS, 13-tka	850.430	1.847.116
Obsługa: wynagrodzenie, ZUS, 13-tka	143.263	264.865
Dokształcanie nauczycieli	6.467	13.192
ZFŚS - razem	50.744	102.763
Pomoc materialna	3.200	11.600
Wydatki rzeczowe	50.000	61.000
Pozostałe wydatki (energia, usługi, pomoce naukowe itp.)	90.741	113.813
Planowany budżet ogółem	1.194.845	2.414.349
Subwencja wstępna dla szkół na 2019 r.	933.754	2.414.380
Saldo: subwencja minus wydatki	-261.091	31
Planowane inwestycje przyjęte do planu budżetu	50.000	30.000

Tabela 41. Porównanie rocznych kosztów utrzymania placówek oświatowych w 2018 r. (w zł)

l.p.	Nazwa szkoły	Koszty zakupu opału	Koszt energii elektrycznej, inne (dźwig)	Koszt zużycia wody, ścieki	Koszt wywozu śmieci	Razem
1.	SP w Kruklankach (w tym sala gimnastyczna)	74.896,26	23.139,87	6.896,65	3.912	108.844,78
2.	Obiekt SP w Boćwinie	21.802,98	5.380,34	568,77	1.956	29.708,09
3.	Obiekt w Jurkowie	10.270,06	5828,71	616,17	1956	18.670,94
	Razem	106.969,30	34.348,92	8.081,59	7.824	157.223,81

W stosunku do ubiegłego roku szkolnego nastąpiło zwiększenie wydatków, ogółem o kwotę 18.384 zł.

EGZAMIN GIMNAZJALNY

Informację o egzaminie opracowano na podstawie danych sporządzonych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży.

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony w dniach od 10 do 12 kwietnia 2019 r.

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej – **humanistycznej** – gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego (w dwóch odrębnych arkuszach), a w części drugiej – **matematyczno-przyrodniczej** – zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego **języka obcego nowożytnego** na poziomie podstawowym albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Tabela 42. Wyniki uczniów

Przedmiot	Liczba uczniów	Średnia w szkole	Odchylenie standardowe*	Stanin_	średni wynik w:			
					Gminie	Powiecie	województwie	kraju
Język polski	22	65%	13%	6	65%	61%	60%	63%
Historia i wiedza o społeczeństwie	22	56%	18%	5	56%	56%	56%	59%
Matematyka	22	47%	28%	6	47%	39%	39%	43%
Przedmioty przyrodnicze	22	48%	16%	5	48%	46%	47%	49%
Język angielski poziom podstawowy	14	78%	19%	7	78%	64%	64%	68%
Język angielski poziom rozszerzony	14	63%	27%	-	-	-	-	-
Język niemiecki poziom podstawowy	8	59%	28%	7	59%	50%	46%	51%
Język niemiecki poziom rozszerzony	8	31%	25%	-	-	-	-	-

* **Odchylenie standardowe** – wyrażona w punktach miara rozrzutu wyników zdających z danej grupy. Im wyższa wartość odchylenia standardowego, tym większe zróżnicowanie wyników.

Stanin 5 – średni

Stanin 6 – wyżej średni

Stanin 7 – wysoki

W analizowanym okresie wyniki egzaminu gimnazjalnego uplasowały ogólny wynik szkoły:

- na poziomie średnim – z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej,
- na poziomie wysokim – z języka angielskiego i języka niemieckiego.

W stosunku do roku ubiegłego 2017/2018, odnotowano poprawę:

- z języka polskiego na **6 stanin** (był 5 stanin)
- z historii i wiedzy o społeczeństwie na **5 stanin** (był 4 stanin)
- z matematyki na **6 stanin** (był 5 stanin)
- utrzymanie wyników z przyrody na poziomie **5 stanina**,
- z języka angielskiego na **7 stanin** (był 4 stanin)
- z języka niemieckiego utrzymano wysoki **7 stanin**.

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

Egzamin ósmoklasisty został przeprowadzony od 15 do 17 kwietnia 2019 r.

Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

- 1) języka polskiego
- 2) matematyki
- 3) języka obcego nowożytnego

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę.

Tabela 43. Wyniki uczniów

Przedmiot	Liczba uczniów	Średnia w szkole	Odchylenie standardowe*	Liczba szkół z wynikiem		
				niskim	średnim	wysokim
Język polski	39	58%	17%	-	2	-
Matematyka	39	41%	22%	-	2	-
Język angielski	29	52%	30%	-	1	-
Język niemiecki	10	55%	19%	-	-	1

* **Odchylenie standardowe** – wyrażona w punktach miara rozrzutu wyników zdających z danej grupy. Im wyższa wartość odchylenia standardowego, tym większe zróżnicowanie wyników.

Sporządziła: Barbara Ginkowska